

Kontioniemen koulun opiskeluhoitosuunnitelma lukuvuosi 2026-2027**1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista**

Lukuvuosi 2026-2027	Kouluterveydenhoitaja	Koulukuraattori	Koulupsykologi
Valtakunnallinen mitoitus opp./työntekijä	460 (THL:n suositus)	670	780
Kontiolahden keskiarvo opp./työntekijä	382	462	716
Kontioniemen koulu	85 opp./0,2 tt	85 opp./0,4 tt	85 opp./0,2tt

2. Kouluyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

Oppilaiden hyvinvointi edellyttää, että opiskeluyhteisö on hyvinvoiva ja opiskeluympäristö on terveellinen ja turvallinen. Yhteisöllinen opiskeluhoito tukee koko kouluyhteisöä ja on opiskeluhoollon ensisijainen toteuttamismuoto. Opiskeluhoito on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla. Yhteisön toimintakulttuurin kehittämistä ja yhteisöllistä työtä johtaa koulunjohtaja. Siun sote tuottaa ja vastaa psykologi- ja kuraattoripalveluista sekä kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan ja lääkärin palveluista. Eri toimijoiden rooleja on kuvattu tarkemmin opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmassa.

2.1 Oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta seurataan säännöllisesti arjessa. Kontioniemen koulussa seuranta toteutuu esimerkiksi poissaoloja seuraamalla, sekä erilaisten kyselyjen ja kartoitusten avulla. Kontioniemen koulussa käytettäviä kartoituksia ovat esimerkiksi oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastus (toteutetaan kolmen vuoden välein), Kouluterveyskysely, Move-kysely ja KiVa-koulun kysely sekä koulun omat kiusaamiskyselyt. Tilannetta seurataan myös Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman

mukaisin indikaattorein. Seurannan tulokset ovat olleet pääosin seudullista ja valtakunnallista tasoa.

2.2 Opiskeluhoitoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaa yksikkökohtainen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä. Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän keskeisenä tehtävänä on edistää ja seurata oppilaiden terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Koulun lukuvuoden kehittämiskohteet/painopistealueet ovat myös yhteisöllistä opiskeluhoolltoa. Kontioniemen koulun yhteisöllistä opiskeluhoitoryhmää johtaa koulunjohtaja. Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokoontumiset sovitaan lukuvuoden alussa. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa. Tarpeen mukaan kokoontumisia järjestetään ennalta sovittujen kokoontumisten lisäksi. Pienillä kouluilla voi olla myös yhteisiä yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien tapaamisia esim. päihdekasvatuksen osalta.

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä on monialainen asiantuntijaryhmä, jonka kokoonpano muodostetaan tarpeiden mukaisesti. Kontioniemen koulun yhteisölliseen opiskeluhoitoryhmään kuuluvat koulunjohtaja, koulukuraattori ja/tai koulupsykologi, terveydenhoitaja, erityisopetusta antava opettaja, esiopetuksen opettaja sekä luokanopettajat. Tarvittaessa ryhmään voidaan kutsua myös oppilaiden edustajia, hoitajien edustajia sekä yhteistyötahojen edustajia (esimerkiksi nuorisopalvelut, seurakunta, poliisi).

Kontioniemen koulu tiedottaa yhteisöllisestä opiskeluhoollosta koulun Pedanet -sivuilla. Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän muistiot dokumentoidaan Kontiolahden kunnan L-aseamalla olevaan koulun kansioon. Keskeisistä käsitellyistä asioista tiedotetaan koulun Pedanet-sivuilla tai kiireellisistä ja akuuteista asioista Wilman kautta. Lukuvuoden alussa hoitajille kerrotaan opiskeluhoollon käytänteistä vanhempainillassa ja Wilman välityksellä. Terveydenhoitaja, kuraattori ja koulupsykologi tiedottavat lisäksi omasta toiminnastaan suoraan hoitajia.

Toimintaa suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään vuosittain.

2.3 Poissaolojen ennaltaehkäisy, seuraaminen ja niihin puuttuminen

Kontioniemen koulussa perusopetuksen oppilaiden läsnäoloa tuetaan ja poissaoloja ehkäistään paikallisesti laaditun toimintamallin mukaisesti. Malli perustuu opetussuunnitelman luvun 5 linjauksiin ja sisältää käytännön toimenpiteitä, joilla:

- Seurataan oppilaiden poissaoloja säännöllisesti (esim. Wilma-järjestelmän kautta)
- Puututaan poissaoloihin varhaisessa vaiheessa
- Tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa
- Tuetaan oppilaan kouluun kiinnittymistä ja hyvinvointia

Oppilaan poissaoloja seurataan tunneittain. Poissaolot kirjataan Wilma - ohjelmaan, josta huoltajat voivat seurata oppilaidensa poissaoloja. Kaikista poissaoloista vaaditaan huoltajan kuittaus poissaolon syystä. Huoltaja voi ilmoittaa poissaolosta Wilmassa tai puhelimitse. Kaikista luvattomista poissaoloista ilmoitetaan huoltajalle. Jos huoltaja ei ilmoita poissaolon syytä, luokanopettaja tiedustelee poissaolon syytä vielä samana päivänä viestillä/puhelimitse.

Huoltaja voi hakea lupaa oppilaan poissaoloon lomamatkan tai muun perheen yksityisasian vuoksi. Hakemus tehdään Wilmassa sähköisesti Hakemukset- ja päätökset välilehden kautta. Luokanopettaja voi myöntää luvan 1-5 päivän poissaoloon. Yli 5 päivän poissaoloon on pyydettävä lupa koulunjohtajalta.

Huolta herättäviä poissaoloja ovat kaikki luvattomat ja epäselvät poissaolot, poissaolojen toistuvuus tietyn viikonpäivän tai oppiaineen kohdalla sekä pitkäkestoiset sairauspoissaolot. Huomiota on syytä kiinnittää yksittäisen oppilaan toistuvaan myöhästelyyn sekä kesken päivän tapahtuviin kouluista poistumisiin.

Poissaolojen seuraaminen ja niihin puuttuminen

Mikäli oppilaalla on poissaoloja

- yli 10% lukuvuoden tuntimäärästä, keskustelee opettaja oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajiin. Opettaja voi konsultoida opiskeluhuoltohenkilökuntaa ja sopia jatkotoimenpiteistä. Huoltajan toiveesta voidaan järjestää yksilökohtainen ohr-tapaaminen tai LP-keskustelu. Opettaja täyttää varhaisen puuttumisen lomakkeen Wilmassa.
- 10-20% lukuvuoden tuntimäärästä, on opettaja yhteydessä huoltajiin ja sovitaan tapaamisesta. Pidetään yksilökohtainen ohr ja keskustellaan mahdollisesta PTA-käynnistä. Sovitaan seurannasta. Opettaja täyttää varhaisen puuttumisen lomakkeen Wilmassa.

- yli 20% lukuvuoden tuntimäärästä, opettaja sopii huoltajien kanssa moniammatillisesta yhteistyöstä ja seurannasta. PTA- käynti tarpeen mukaan. Opettaja täyttää varhaisen puuttumisen lomakkeen Wilmassa.

Kaikkien poissaolojen kohdalla täytyy huolehtia, että oppilas saa tarvitsemansa opetuksen. Luvallisen poissaolon aikana huoltaja on vastuussa opintojen etenemisestä. Pitkän sairaspöissaolon jälkeen oppilaalla on oikeus tukiopetukseen.

Poissaolorajat tunteina 10 % / 20 % eri vuosiluokilla ovat:

	syyslomaan mennessä 10%/20%	joululomaan mennessä 10%/20%	talvilomaan mennessä 10%/20%	kesälomaan mennessä 10%/20%
1.- 2.lk	19/38	38/76	55/109	80/160
3.lk	20/40	40/80	57/114	84/167
4.lk	22/43	43/86	62/125	91/182
5.- 6.lk	23/45	45/90	65/130	95/190

2.4 Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tavoitteena on tunnistaa mahdollisimman varhain päihteiden käytön riskit ja puuttua niihin tehokkaasti. Kontioniemen koulussa tehdään päihdekasvatustyötä opetussuunnitelman mukaisesti. Kontioniemen koulun järjestyssäännöt kieltävät päihteiden käytön ja hallussapidon koulussa.

Päihteiden ja tupakkatuotteiden käytön terveydellisiä ja sosiaalisia vaikutuksia käsitellään osana opetussuunnitelman mukaista opetusta. Kontioniemen koulun 5. ja 6. luokan oppilaille järjestetään myös erillistä päihdevalistusta. Asennekasvatus, itsetunnon vahvistaminen ja elämänhallintataitojen tukeminen ovat keskeisiä ennaltaehkäiseviä

keinoja. Huoltajailloissa tarjotaan ajankohtaista tietoa päihteistä ja vahvistetaan vanhemmuutta nuorten tukemisessa.

2.5 Yhteistyö ja käytänteet terveellisuuden ja turvallisuuden sekä hyvinvoinnin tarkastuksissa

Oppimisympäristön tulee täyttää terveellisuuden, turvallisuuden, esteettömyyden ja viihtyisyyden vaatimukset, jotta se tukee oppimista ja yhteisön toimintakykyä parhaalla mahdollisella tavalla.

Terveellisuuden ja turvallisuuden arviointi toteutetaan säännöllisesti kolmen vuoden välein. Edellisen kerran tarkastus Kontioniemen koululla on suoritettu tammikuussa 2025. Tarkastus suoritetaan moniammatillisena yhteistyönä, johon osallistuvat seuraavat tahot: yksikön henkilöstö ja oppilaat, kouluterveydenhuolto, terveystarkastaja, työterveyshuolto, työsuojeluhenkilöstö sekä tarvittaessa muut asiantuntijat. Tarkastuksessa huomioidaan sisäilman laatu, työergonomia, tapaturmavaarat, kalusteiden ja sosiaali-tilojen kunto, säilytystilojen toimivuus sekä siivouksen taso. Tarkastuksesta laaditaan kirjallinen raportti, johon dokumentoidaan havaitut puutteet sekä toimenpiteet niiden korjaamiseksi. Korjaussuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain, ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään Kontioniemen koulun oppimisympäristön kehittämisessä.

3 Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi - yksilökohtainen opiskeluhoito

3.1 Oppilaan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin

Kun huoli oppilaan hyvinvoinnista herää, huolen havainnut henkilö keskustelelee oppilaan kanssa, ottaa yhteyttä kotiin ja tiedottaa luokanopettajaa. Luokanopettaja, erityisopetusta antava opettaja ja huoltajat arvioivat yhdessä sopivaa tukea. Jos epäillään kaltoinkohtelua kotona, otetaan yhteys suoraan lastensuojeluun. Opettaja voi myös konsultoida opiskeluhoillon asiantuntijoita nimeämättä oppilasta. Oppilas ja huoltajat voivat myös itse ottaa yhteyttä opiskeluhoillon ammattilaisiin.

Yksilökohtaisella opiskeluhoitolla tarkoitetaan yksittäisille oppilaille annettavia koulu- ja kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoillon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa. Oppilaitoksen ja opiskeluhoillon henkilöstöllä on

velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhoillon palveluja.

Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja sen toteuttaminen edellyttää suostumusta. Koulussa toteutettava yksilökohtainen työ on sekä ehkäisevää että korjaavaa.

3.2 Monialainen asiantuntijaryhmä

Oppilaan terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään tarvittaessa monialaisessa asiantuntijaryhmässä, joka kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoillon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se henkilö, joka on havainnut huolen (esim. opettaja tai opiskeluhoillon työntekijä). Koollekutsuja on yhteydessä oppilaaseen ja huoltajaan, kertoo huolesta ja pyytää kirjallisen suostumuksen asian käsittelyyn. Ryhmän kokoaminen sekä ryhmän jäsenten nimeäminen ja osallistuminen perustuvat oppilaan ja/tai huoltajan kirjalliseen suostumukseen (liite 1). Suostumus pyydetään ennen ryhmän kokoontumista. Jos alaikäinen ei kykene arvioimaan asian merkitystä, suostumuksen antaa huoltaja tai muu laillinen edustaja.

Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpano määräytyy aina tapauskohtaisesti käsiteltävän asian mukaan. Ryhmään voidaan kutsua esimerkiksi opetushenkilöstöä (luokanopettaja, erityisopetusta antava opettaja), opiskeluhoillon edustajia (esim. koulukuraattori, koulupsykologi), terveydenhuollon ammattilaisia (esim. kouluterveydenhoitaja, lääkäri) sekä tarvittaessa muita asiantuntijoita tai koulun ulkopuolisia tahoja, kuten erikoissairaanhoidon edustajia, lastensuojelun edustajia tai lapselle läheinen sukulainen tai tukihenkilö. Ryhmän koollekutsuja sopii kokoonpanosta yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa. Ryhmän jäsenillä on oikeus konsultoida myös muita asiantuntijoita ilman, että nämä osallistuvat itse kokoukseen.

Kokouksessa käsitellään mm. oppilaan hoidollinen tilanne, aiemmat asiantuntijalausunnot ja saatu tuki. Käsitellyt asiat kirjataan muistioon, ja lukuoikeus määritellään ryhmän päätöksellä.

Oppilaan mielipiteet ja toiveet otetaan huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Huoltajan osallisuutta tuetaan ja mielipiteitä kuullaan oppilaan yksilökohtaisen oppilashuollon toteuttamisessa. Alaikäisellä on oikeus kieltää huoltajaa osallistumasta asian käsittelyyn, jos siihen on painava syy, joka ei ole selvästi hänen etunsa vastainen. Arvion päätöskyvystä ja kieltämisen painavuudesta tekee sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoillon palveluja.

3.3 Opiskeluhoultokertomuksen laatiminen ja säilytys

Monialaisen asiantuntijaryhmän vastuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot *opiskeluhoultokertomukseen*. Kontiolahden kunta ylläpitää rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoollon rekisteriä.

Yksilölliset opiskeluhoultokertomukset tallennetaan oppilaan Wilmaan Muistiot- välilehdelle, myöhemmin sähköiseen arkistoon. Opiskeluhoollon rekisteristä vastaa Kontiolahden kunnan kasvatus- ja koulutusjohtaja.

Opiskeluhoultokertomuksiin on lukuoikeus yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän koulun jäsenillä. Opiskeluhoultokertomuksessa määritetään, kenelle annetaan luku- tai muokkausoikeus kyseiseen asiakirjaan.

Opiskeluhoultokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi. Lisätietoja siitä, mitä yksilölliseen opiskeluhoultokertomukseen kirjataan, löytyy Kontiolahden kunnan opiskeluhoultosuunnitelmasta.

3.4 Opiskeluhoollon tuki kurinpitotoimen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Oppilaan tulee käyttäytyä asiallisesti ja muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimia siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä koulussa ja koulumatkoilla.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Tarvittaessa kasvatuskeskusteluun voidaan kutsua mukaan myös opiskeluhoollon edustaja.

Perusopetuslain mukaan kurinpidollisia keinoja ovat jälki-istunto, kirjallinen varoitus sekä määräaikainen erottaminen. Näistä kaksi jälkimmäistä ovat varsinaisia kurinpitorangaistuksia. Opetuksen järjestäjän velvollisuutena on huolehtia opiskeluhoollon palveluiden järjestämisestä oppilaalle, jolle on määrätty kirjallinen varoitus tai joka on erotettu määräajaisesti.

Velvoite järjestää opiskeluhoollon palvelut koskee myös oppilasta, joka on häiritsevän käytöksen vuoksi poistettu opetustilasta tai koulun tilaisuudesta tai jolta on evätty oikeus osallistua opetukseen. Mikäli oppilaan väkivaltainen tai uhkaava käytös vaarantaa turvallisuutta tai

häiritsee opetusta kohtuuttomasti, hänen osallistumisensa opetukseen voidaan evätä jäljellä olevan työpäivän ajaksi.

Tarvittaessa epääminen voi koskea myös seuraavaa työpäivää, jotta opetuksen järjestäjä ehtii suunnitella oppilaan paluun ja järjestää tarvittavat opiskeluhuollon palvelut. Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa, sekä muu tarvittava tuki opetukseen palaamisen tueksi.

Koulu huolehtii tiedonkulusta kodin ja koulun välillä ja kokoaa tarvittaessa monialaisen asiantuntijaryhmän oppilaan tuen saannin varmistamiseksi. Myös kurinpitotoimien ja opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä tarjottavat opiskeluhuollon palvelut ovat oppilaalle vapaaehtoisia.

Määräaikaisesta erottamisesta päättää kasvatus- ja koulutuslautakunta.

3.5 Kouluterveydenhuollon laajoihin terveystarkastuksiin liittyvät käytänteet

Kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset tehdään 1., 5. ja 8. luokilla. Huoltajat kutsutaan aina mukaan tarkastuksiin ja tarkoitus on arvioida koko perheen hyvinvointia. Perheen, koulun ja kouluterveydenhuollon yhteistyötä vahvistetaan yhteisellä arvioinnilla oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Laajoissa terveystarkastuksissa kaikki arvioinnissa esille tulevat asiat käydään läpi oppilaan ja huoltajien kanssa. Myös luokanopettajalta pyydetään huoltajan luvalla palautetta oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa.

3.6 Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa

Kokonaisvastuu lapsen sairauden hoidosta ja lääkkeiden annosta on huoltajilla. Huoltajien tehtävä on kertoa lapsen opettajalle ja ohjaajalle lapsen sairauksista ja niiden hoidosta. Lapsen sairaus saattaa vaatia erityistoimenpiteitä, mutta erityisjärjestelyt sovitaan lapsi- ja perhekohtaisesti yhteisymmärryksessä kodin ja koulun kanssa.

Opetushenkilöstöllä ei ole velvollisuutta huolehtia oppilaan lääkehoidosta. Lääkehoito kuuluu ensisijaisesti kouluterveydenhuollolle ja muille terveydenhuollon ammattilaisille. Potilasvahinkovakuutus koskee vain kouluterveydenhuollon ammattihenkilöitä.

Opettaja voi osallistua lääkehoitoon omalla suostumuksellaan. Tällöin opettajalla on velvollisuus vastata lääkehoidosta oppilaskohtaisen lääkehoitosuunnitelman mukaisesti. Opettaja on vastuussa antamastaan lääkehoidosta.

Samoin esimerkiksi perusopetuksessa työskentelevät lähihoitajat tai muut koulutustaustansa puolesta sopivat henkilöt voivat toimia lääkehoidon toteuttajana. Kontioniemen koulussa on nimetty koulunkäynninohjaaja, joka huolehtii lääkehoidon toteuttamisesta ja saa tästä TES:n mukaisen korvauksen. Hänellä on aiheeseen liittyvä riittävä tietotaito ja tarvittava perehdytys.

Hätätilanteessa koulun jokaisella aikuisella on velvollisuus auttaa parhaan kykynsä mukaan oppilasta, esimerkiksi epilepsiakohtauksen, insuliinishokin tai vakavan allergisen reaktion sattuessa.

Mikäli lapsella on käytössään lääkehoito, jota on välttämätöntä toteuttaa koulupäivän aikana, laaditaan lääkehoitosuunnitelma yhteistyössä koulun ja huoltajien kanssa (liite 2).

Kansallisen allergiaohjelman mukaisesti lieviä oireita (esimerkiksi ohimenevä suun kutina, kirvely tai iho-oireet) aiheuttavia ruoka-aineita ei tule hoitaa välttämällä, vaan altistamalla ja vähitellen siedättämällä. Tämän vuoksi lievistä allergiaoireista ei laadita erityisruokavalioilmoitusta.

Jos lapsella on todettu ruoka-aineallergia, joka voi aiheuttaa vakavan allergisen reaktion, toimitetaan keittiöön lääkärin tai terveydenhoitajan laatima erityisruokavalioilmoitus. Uskonnollisista tai eettisistä syistä johtuvista ruokarajoituksista huoltajat ilmoittavat erillisellä lomakkeella suoraan koulun tai esiopetusyksikön keittiöön.

4 Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

4.1 Oppilaiden ja huoltajien osallisuus opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen

Yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä suunnitellaan yhteistyössä oppilaiden, huoltajien ja tarvittaessa kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Näitä tahoja kutsutaan mukaan kokouksiin tilanteen ja tarpeen mukaan, esimerkiksi kun käsitellään koko kouluyhteisöä koskevia

hyvinvointikysymyksiä. Oppilaiden ja huoltajien edustajat osallistuvat koulun opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen.

Suunnitelmaa käsitellään muun muassa huoltajailloissa, vanhempainyhdistysten kokouksissa, yhteisöllisen opiskeluhuollon kokouksissa sekä oppilaskunnan hallituksen tapaamisissa. Luokkien ja ryhmien hyvinvointia arvioitaessa voidaan toteuttaa oppilaskyselyjä ja kutsua oppilaita mukaan yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän kokouksiin.

Huoltajien näkemyksiä kartoitetaan esimerkiksi huoltajailloissa, arviointikeskusteluissa ja erilaisten kyselyiden avulla.

Yksilökohtainen opiskeluhuoltotyö suunnitellaan aina yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa, heidän tarpeitaan ja näkemyksiään kunnioittaen.

Koulun toimintakulttuuri sisältää käytänteet oppilaiden mahdollisuudesta osallistua koulutyön suunnitteluun, kehittämiseen, toteuttamiseen ja arviointiin osallisuuden ja yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi esimerkiksi oppitunneilla ja välituntitoiminnan sekä kerhotoiminnan avulla. Kontioniemen koulu tekee yhteistyötä siirtymävaiheissa Kontiolahden yhtenäiskoulun kanssa.

Kontioniemen koulussa edistetään oppilaiden osallisuutta:

- koulun omilla kerhoilla sekä yhteistyökumppaneiden järjestämällä kerhotoiminnalla
- noudattamalla KiVa- ja Pro-koulu ohjelmia
- käytössä olevalla lapsilähtöisellä ajattelutavalla sekä positiivisella- ja vahvuuspedagogiikalla
- oppilaskunnan hallituksen toiminnalla sekä sen jakamalla tehtävillä oppilastiimeille
- oppilaille tai oppilasryhmille annetuilla vastuutehtävillä, kuten esim. välkkäritoiminta, digitutorit, juhlat, Lava on vapaa -tapahtumat
- kummitoiminnalla (eskarit-4 lk; 1lk -5lk; 2lk- 6lk)

4.2 Opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Koulunjohtaja huolehtii, että henkilöstö perehdytetään toimintatapoihin erilaisissa ongelmatilanteissa sekä huolehtii tiedottamisesta ja suunnitelmien päivityksestä.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintatapoja käydään säännöllisesti läpi yhteisöllisten opiskeluhuoltoryhmien tapaamisissa.

Suunnitelmat päivitetään lukuvuosittain.

Koulun ja esiopetuksen henkilökunta perehtyy suunnitelmaan vuosittain syyslukukauden alussa ys-kokouksissa tai muulla tavoin.

4.3 Yhteistyö oppimisen ja koulunkäynnin tuen yhteydessä

Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvä moniammatillinen yhteistyö opiskeluhoitopalvelujen ammattihenkilöiden kanssa ei kuulu yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon. Tämän vuoksi kyseistä yhteistyötä ei toteuteta oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisessa asiantuntijaryhmässä.

Oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeen arviointi ja suunnittelu perustuvat ensisijaisesti opettajien havaintoihin ja yhteistyöhön huoltajien kanssa.

Oppimisen tuki on pääsääntöisesti ryhmäkohtaista. Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi käynnistyy, kun oppilasta opettavat opettajat toteavat, ettei ryhmäkohtainen tuki riitä turvaamaan oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä. Myös oppilas itse tai hänen huoltajansa voivat tuoda esiin huolensa tuen riittävydestä.

Tuen tarpeen arviointi ja tukitoimien suunnittelu tehdään oppilasta opettavien opettajien toimesta, luokanopettajan johdolla, yhteistyössä erityisopetusta antavan opettajan, oppilaan ja huoltajan kanssa. Tarvittaessa hyödynnetään moniammatillista ja -alaista yhteistyötä, mutta se ei ole edellytys tuen järjestämiselle, ellei oppilaan etu ja tuen tarve sitä vaadi.

Moniammatilliseen yhteistyöhön osallistuvat asiantuntijat määritellään aina tapauskohtaisesti oppilaan yksilöllisen tuen tarpeen perusteella. Yhteistyö voi sisältää esimerkiksi opiskeluhoitopalvelujen asiantuntijan konsultointia silloin, kun oppilaan asia kuuluu hänen tehtäviinsä.

Kun harkitaan poikkeamista oppiaineen oppimäärästä tai paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista, on tärkeää tehdä yhteistyötä opiskeluhoillon tai erikoissairaanhoidon asiantuntijoiden kanssa tai hyödyntää heidän antamia lausuntoja päätöksenteon tukena.

4.4 Yhteistyö joustavan perusopetuksen yhteydessä

Kontioniemen koulussa ei toteuteta JOPO-opetusta

4.5 Yhteistyö sairaalaopetuksen yhteydessä

Joensuun keskussairaalassa toimiva sairaalaopetusyksikkö tarjoaa opetusta sairaalahoidossa tai tutkimuksissa oleville esi- ja peruskoululaisille. Opetuksen järjestämisestä vastaa Joensuun kaupungin Nepenmäen koulu.

Yksikkö tarjoaa myös konsultatiivista sairaalaopetuspalvelua oppilaan omassa koulussa, erityisesti silloin kun oppilaalle suunnitellaan tai toteutetaan vaativia monialaisia tukitoimia. Palvelua voidaan tarjota myös oppilaille, jotka eivät ole erikoissairaanhoidossa.

Erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetus järjestetään ensisijaisesti hänen omassa koulussaan. Opetus ja tukitoimet suunnitellaan oppilaan terveydentilan, pedagogisten tarpeiden ja hoidon vaatimusten mukaisesti.

Jos opetus järjestetään sairaalaopetuksessa, siirtyminen toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä huoltajan, opetuksen järjestäjän, sairaalaopetusyksikön ja erikoissairaanhoidon kesken. Ennen siirtopäätöstä kuullaan myös opiskeluhuollon asiantuntijoita.

Oppilas palaa sairaalaopetuksesta pääsääntöisesti siihen kouluun, jossa hän opiskeli ennen sairaalaopetusta. Paluuta edeltää nivelpalaveri, johon osallistuvat sairaalakoulun ja vastaanottavan koulun opettajat sekä tarvittaessa opiskeluhuollon edustajat. Sairaalakoulun opettaja käy oppilaan kanssa tulevassa ryhmässä ennen paluuta. Mahdolliset lisätukitoimet arvioidaan yksilöllisesti.

4.6 Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Kontioniemen koulu tekee aktiivista yhteistyötä paikallisten toimijoiden, kuten vanhempainyhdistyksen, nuorisopalveluiden, kulttuuritoimen, seurakunnan, kirjaston ja harrastus- ja vapaa-ajan toimijoiden kanssa. Yhteistyö tukee koulun kasvatustehtävää ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Toiminta suunnitellaan lukuvuoden ja luokkatasojen mukaan oppilaiden hyvinvointia ja osallisuutta tukevaksi.

Vanhempainyhdistys NieVa tukee muun muassa luokkaretkitoimintaa ja avustaa tapahtumien ja juhlien järjestelyissä.

Nuorisopalvelut järjestää Kontioniemen koululla Harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa.

Kulttuuritoimi tekee koulujen kanssa yhteistyötä Koululaisten kulttuuripolku -toiminnan merkeissä, jonka myötä oppilaat pääsevät tutustumaan taiteen ja kulttuurin eri osa-alueisiin.

Seurakunnat järjestävät koulujen kanssa yhteistyössä aamunavauksia ja kirkkovierailuja. Sekä luterilainen että ortodoksinen seurakunta käy Kontioniemen koululla pitämässä aamunavauksia. Myös kirkkovierailuja tehdään yhteistyössä molempien seurakuntien kanssa.

Kirjasto tekee koulujen kanssa yhteistyötä esimerkiksi kirjavinkkauksen ja kirjastoautotoiminnan avulla. Kirjastoauto käy Kontioniemen koululla joka toinen tiistai.

Kontioniemen koulun keskeinen yhteistyökumppani on aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottaja (4H). Kontiolahden 4H-yhdistys järjestää koululla myös kerhotoimintaa.

Kontioniemen koulu tekee yhteistyötä myös viranomaisten, kuten poliisin ja lastensuojelun kanssa. Poliisin kanssa tehtävä yhteistyö painottuu ennaltaehkäisevään Ankkuritoimintaan, mutta sisältää myös esimerkiksi laillisuuskasvatusta. Koulu osallistuu esimerkiksi Poliisin Online -oppitunneille, sekä koululla käy vierailijoita esimerkiksi laillisuuskasvatuksen osalta. Koulu tekee myös yhteistyötä poliisin kanssa tilanteissa, joissa oppilaan turvallisuus on vaarantunut tai rikosilmoitus on tehty.

Koulu ja lastensuojelu tekevät yhteistyötä lapsen hyvinvoinnin tukemiseksi ja turvaamiseksi. Yhteistyö voi olla ennaltaehkäisevää, tukea antavaa tai liittyä tilanteisiin, joissa lapsi tarvitsee lastensuojelua. Kaikilla viranomaisilla ja viranhaltijoilla, mukaan lukien koulun henkilöstö, on lastensuojelulain mukainen ilmoitusvelvollisuus, jos on syytä epäillä lapsen olevan lastensuojelun tarpeessa. Tämä velvollisuus on ehdoton ja menee salassapitovelvollisuuden edelle.

Kouluterveydenhuollossa selvitetään oppimiseen ja tunne-elämään liittyviä haasteita silloin, kun moniammatillinen yhteistyö on tarpeen. Aloitteen voivat tehdä huoltajat, opettajat tai opiskeluhoollon työntekijät. Tarvittaessa perustetaan monialainen asiantuntijaryhmä tilanteen ja tuen tarpeen arvioimiseksi. Koulu- tai neuvolalääkäri arvioi, tarvitaanko erikoissairaanhoidon tutkimuksia vai voidaanko tuki järjestää perustasolla. Arvio tehdään yhteistyössä opetushenkilöstön ja opiskeluhoollon kanssa, huoltajien suostumuksella. Lääkärillä tulee olla käytössään tarvittavat tiedot aiemmista tukitoimista ja tutkimuksista. Erikoissairaanhoidossa (esim. lastenneurologia, lasten- ja nuorisopsykiatria) tehdään tarvittaessa jatkotutkimuksia ja annetaan lausuntoja opetuksen suunnittelun tueksi. Erikoissairaanhoitoa voidaan myös konsultoida huoltajan luvalla.

4.7 Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Koulu tiedottaa opiskeluhoollon käytännöistä sekä palveluihin hakeutumisen periaatteista. Tiedottamisen tavoitteena on lisätä oppilaiden ja huoltajien tietoisuutta opiskeluhoollon tarjoamista tukimuodoista sekä madaltaa kynnystä palveluiden piiriin hakeutumiselle.

Opiskeluhoolloryhmä tekee yhteistyötä oppilaskunnan kanssa sekä luokkatasolla että koko koulun tasolla oppilaskunnan hallituksen kautta. Tämän yhteistyön tavoitteena on vahvistaa oppilaiden osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia kouluyhteisön hyvinvoinnin kehittämisessä. Yhteisöllisen opiskeluhoolloryhmän kokouksiin kutsutaan oppilaiden edustajia tarpeen mukaan.

5 Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

5.1 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Turvallinen opiskeluympäristö koostuu psyykkisistä, sosiaalisista ja fyysisistä tekijöistä. Turvallisen opiskeluympäristön luominen on yhteinen tehtävä, joka kuuluu kaikille kouluyhteisön aikuisille. Koulun turvallista toimintakulttuuria vahvistetaan huolehtimalla tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetuksesta sekä toimivan yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon avulla.

Koulussa tulee olla selkeä toimintatapa kiusaamiseen puuttumiseen. Toimintamalli tulee olla oppilaiden, huoltajien ja koulun henkilöstön tiedossa. Kontioniemen koulun suunnitelma on opiskelusuunnitelman liitteenä (liite 3) Suunnitelma löytyy koulun Pedanet-sivuilta.

Lisäksi liitteeksi on lisätty Kontiolahden kunnan toimintamalli väkivaltatilanteisiin (liite 4).

Edellisten lisäksi myös muut lakisääteiset suunnitelmat, kuten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat, päivitetään säännöllisesti tai tarvittaessa. Henkilökunta perehtyy suunnitelmiin syyslukukauden alussa ys-kokouksissa tai muulla tavoin.

5.2 Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

Kontioniemen koululla on ajantasainen turvallisuussuunnitelma, joka on päivitetty 8/2026. Turvallisuussuunnitelmaan on nimetty koulun turvallisuusvastaavat sekä koulun turvallisuuskumppanit. Koulun turvallisuusvastaava (suojelujohtaja) on koulunjohtaja Riitta Ikonen. Koulun varasuojelujohtaja (varasuojeluvastaava) on Sanna Huovinen.

Koulun turvallisuussuunnitelmasta löytyvät myös koulun järjestyssäännöt ja koulukohtaiset toimintaohjeet. Kriisisuunnitelmaosio sisältää toimintamallin vakavan onnettomuuden tai kuolemantapauksen kohdatessa. Lisäksi koulukohtainen suunnitelma sisältää koulun osion liikenneturvallisuudesta, pelastautumis-, ensiapu- ja tiedotussuunnitelman. Turvallisuussuunnitelma päivitetään vuosittain lukuvuoden alkaessa ja kaikki uudet henkilökunnan jäsenet perehtyvät turvallisuuskansion sisältöön.

Koulun turvallisuussuunnitelmaan on lisätty syksyllä 2026 toimintaohjeet henkilöstölle miehittämättömän ilma-aluksen (droonin) vuoksi annetun vaaratiedotteen aikana.

Kriisisuunnitelma löytyy kokonaisuudessaan liitteestä 5.

6 Suunnitelman toteuttaminen, seuranta ja päivittäminen

Opiskeluhuollon tavoitteita ja toimenpiteitä tulee tehdä tietoon perustuen. Se edellyttää luokka- ja koulukohtaista hyvinvointitietoa, jota saadaan päivittäisissä kohtaamisissa oppilaiden kanssa sekä oppilaskyselyissä, Kouluterveyskyselyssä, Move!-mittauksissa ja erilaisissa kiusaamiskyselyissä.

Hyvinvointitietojen tuloksia analysoidaan ja sen perusteella tehtäviä toimenpiteitä suunnitellaan yhdessä koulun henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien kanssa. Opetuksen järjestäjätasolla opiskeluhuollon ohjausryhmä suunnittelee, kehittää, ohjaa ja arvioi monialaisesti opiskeluhuoltoa.

Opiskeluhuoltosuunnitelmaan kirjataan koulukohtaiset opiskeluhuollon tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta sekä yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteuttamisen periaatteet.

Kontioniemen koulun opiskeluhuollon tehtävä on edistää koko kouluyhteisön hyvinvointia ja siten myös oppimista. Opetuksen järjestäjä vastaa yhdessä Siun soten kanssa Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämisestä ja sen mittareista. Koulun tehtävänä on toteuttaa suunnitelmaa ja pyrkiä siinä määriteltyihin tavoitteisiin.

Hyvinvointityötä toteutetaan koulun toimintakulttuurin ja luotujen rakenteiden avulla päivittäin yhteistyössä koko kouluyhteisön kanssa. Toimintaa arvioidaan lukuvuoden päättyessä ja tulevaa lukuvuotta suunniteltaessa.

7 Liitteet

Liite 1: Suostumus monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumiseen

Liite 2: Lääkehoitosuunnitelma

Liite 3: Kontioniemen koulun suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä

Liite 4: Väkivallan ja aggressiivisen käyttäytymisen ennaltaehkäiseminen, käsittely ja jälkitoimet

Liite 5: Kontioniemen koulun kriisisuunnitelma